

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/44/2016
Identifikačné číslo spisu: 6913010177
Dátum vydania rozhodnutia: 26.05.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Kliment
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:6913010177.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného K.F. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 26. mája 2016 v Bratislave dovolanie obvineného K.F. podané prostredníctvom obhajcu JUDr. Pavla Baloga proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 23. júla 2013, sp. zn. 5 To 69/2013, a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného K.F. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Rimavská Sobota rozsudkom zo 16. mája 2013, sp. zn. 11T/41/2013 uznal obvineného K.F. vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., a to na skutkovom základe, že

od presne nezisteného dňa mesiaca august roku 2010 do 17. novembra 2012 v obci O., v rodinnom dome č. XX a inde, opakovane a v nepravidelných intervaloch v tom ktorom mesiaci spôsobil fyzické a psychické utrpenie svojej družke V. G. tak, že jej nadával do kuriev, vyhrážal sa jej zabitím, podpálením domu jej rodičov, päšťou ju udieral do tváre, hlavy, chrbta a brucha a keď po úderoch padla na zem, kopal do nej, pričom po spôsobení krvných podliatin jej bránil opustiť obydlie tak, že dvere uzamykal visiacim zámkom, v dôsledku čoho dňa 24. decembra 2011 bola hospitalizovaná vo Všeobecnej nemocnici Rimavská Sobota na internom oddelení po intoxikácii liekmi a od 15. októbra 2012 do 31. októbra 2012 bola hospitalizovaná vo Všeobecnej nemocnici Rimavská Sobota na psychiatrickom oddelení pre konflikty s druhom, čím svojej družke V. G. spôsobil rôzne drobné zranenia a psychickú traumu.

Okresný súd obvinenému K.F. za to uložil podľa § 208 ods. 1 Tr. zák., § 37 písm. m/ Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyroch) rokov a 8 (osem) mesiacov. Podľa § 48 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. obvineného zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený K.F., ako aj prokurátor odvolanie, ktoré Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 23. júla 2013, sp. zn. 5 To 69/2013, podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Proti rozhodnutiu podal obvinený K.F. prostredníctvom ustanoveného obhajcu JUDr. Pavla Baloga dovolanie. Dovolanie oprel o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda s odôvodnením, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku.

V dovolaní namietol, že jeho konanie by mohlo byť kvalifikované ako prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 Tr. zák., nie zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 Tr. zák. Svedkovia iba uviedli, že medzi obvineným a poškodenou V. G. dochádzalo k hádkam, avšak pri žiadnej neboli prítomní. Nepotvrdili fyzické násilie. Syndróm týranej osoby nebol u poškodenej zistený ani znaleckým posudkom znalkyne MUDr. Zity Schinwariovej, ktorá sa vyjadrila o pravdepodobnosti násilného správania zo strany obvineného. Z odborného vyjadrenia znalca z odvetvia chirurgie vyplýva, že zranenia poškodenej mohli vzniknúť z fyzických útokov, nie že vznikli. Dovolaciemu súdu navrhol, aby rozsudkom vyslovil, že napadnutým uznesením bol porušený zákon v neprospech obvineného v ustanovení § 319 Tr. por. a v konaní, ktoré mu predchádzalo v ustanovení § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. Zároveň zrušil rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu a Okresnému súdu Rimavská Sobota prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Rimavská Sobota, ktorý sa nestotožnil s argumentáciou obvineného. Svedkyňa V. K. osobne viackrát videla, že obvinený ťahá poškodenú za vlasy, bije ju päťami a kope. Ostatní svedkovia videli na poškodenej krvné podliatiny a modriny. Aj keď u poškodenej nebol potvrdený syndróm týranej ženy, nezistili sa u nej ani sklony ku konfabulácii. Zo správy Všeobecnej nemocnice Rimavská Sobota vyplýva, že poškodená bola hospitalizovaná na JIS po otrave liekmi, ako aj na psychiatrickom oddelení, čomu predchádzali konflikty s obvineným. Konanie obvineného naplnilo všetky znaky zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. Dovolaciemu súdu navrhol dovolanie obvineného K.F. zamietnuť.

Najvyšší súd ako súd dovolací skúmal, či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné, a či bolo podané oprávnenou osobou a pritom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici ako súdu odvolacieho. Proti takémuto druhu rozhodnutia je dovolanie prípustné. Dovolanie bolo podané obvineným K.F. prostredníctvom obhajcu, teda osobou oprávnenou podľa § 369 ods. 2 písm. b/, § 373 Tr. por., na Okresnom súde Rimavská Sobota, t.j. na mieste predpokladanom v ustanovení § 370 Tr. por., a v zákonnej 3-ročnej lehote. Dovolanie obvineného však nie je dôvodné.

Dovolací súd úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktno obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštanca a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak z

ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. expressis verbis vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por.

Obvinený v dovolaní namieta nesprávne právne posúdenie svojho konania, aj s ohľadom na vykonané dôkazy, ktoré subsumoval pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Dovolanie z dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin alebo, že skutok nie je trestným činom.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je potrebné ďalej uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať.

Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého, prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov.

Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa.

V trestnom konaní platia zákonom stanovené pravidlá pre zisťovanie skutkového stavu veci a pre hodnotenie dôkazov. Podľa nich je potrebné zisťovať skutkový stav veci v rozsahu, ktorý je nevyhnutný pre rozhodnutie. Trestný poriadok nestanovuje žiadne pravidlá, pokiaľ ide o mieru dôkazov potrebných na preukázanie určitej skutočnosti, ani váhu jednotlivých dôkazov.

Platí zásada voľného hodnotenia dôkazov vyjadrená v § 2 ods. 12 Tr. por., podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

V predmetnej trestnej veci to znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce zistenie, podľa ktorého obvinený K.F. spáchal skutok tak, ako je uvedené v rozsudku súdu prvého stupňa. Tieto skutkové okolnosti obsiahnuté v popise skutku potom poskytujú spoľahlivý podklad pre naplnenie všetkých zákonných znakov zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., zo spáchania ktorého bol obvinený uznaný vinným.

Dovolací súd pritom nevzhladol dôvody na zmenu právnej kvalifikácie, keď posúdenie konania obvineného ako trestného činu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 Tr. zák. nemá podklad v skutkovej vete rozsudku súdu prvého stupňa.

Obsahom dovolania obvineného je taktiež rozsiahle posudzovanie vykonaných dôkazov a polemizovanie so závermi súdov. Takéto námietky, smerujúce k hodnoteniu dôkazov spôsobom, ktorý by zodpovedal predstavám obvineného, svojim obsahom nenapĺňajú nielen dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ale ani žiaden iný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. teda nebol daný.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd dovolanie obvineného K.F. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. uznesením na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.